Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено на
засіданні кафедри
менеджменту, публічного управління та HR-технологій
протокол №1 від 18 вересня 2023 р.

ЛОГІСТИКА

I семестр 2023-2024 навчального року
II семестр 2023-2024 навчального року

106-МОА-Д21, 136-МОА-Д22, 111-УПЕП-Д21,
107-ПУА-Д21 денна форма здобуття освіти
5 курс МОА заочна форма здобуття освіти
4 курс МОА заочна форма здобуття освіти
3 курс МОАс, ПУАс заочна (скорочена) форма здобуття освіти

Лекції: згідно розкладу http://rasp.kart.edu.ua/
Практики: згідно розкладу http://rasp.kart.edu.ua/

Команда викладачів:

Лектор: Волохова Інна Володимирівна **Контакти:** *+38 (050) 633-44-00,* e-mail: volohova@kart.edu.ua, invo76@ukr.net
Години прийому та консультацій: понеділок, середа з 12.40-14.00
Веб-сторінка курсу: https://do.kart.edu.ua/ **Додаткові інформаційні ресурси**: : http://lib.kart.edu.ua/

Харків - 2023

В умовах прискореного розвитку економічних процесів виникає потреба у реалізації нових підходів до управління діяльністю організацій для підвищення результативності. Вагомим чинником формування базису таких підходів є орієнтація на логістичний підхіду стратегічному та поточному управлінні діяльністю об'єктів господарювання.

Головне призначення цього курсу – формування знань про головні завдання, напрямки та функції логістики в ринкових умовах.

Курс «Логістика» дозволяє сформувати абсолютно нове уявлення щодо проектування та управління логістичними системами. Поєднання теоретичних положень й узагальнення практичного досвіду розкриває зміст проведення роботи у сфері управління логістичними системами в сучасних умовах.

Метою викладання дисципліни є формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, теорії й практики розвитку цьогонапряму та набуття навичок самостійної роботи щодо застосування навчального матеріалустосовно сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками.

Завдання курсу:

- набуття студентами теоретичних знань з питань застосування концептуальних засад логістики, використання стратегії і тактики логістики, принципів і закономірностей створення й руху матеріальних потоків;
- опанування студентами методичного інструментарію розробки та реалізації завдань логістики;
- оволодіння ідеологією концепції та навичками логістичного управління;
- розроблення пропозицій щодо формування та удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування;
- набуття навичок оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні ***компетентності*** студентів:

1. **Ціннісно-смислову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області логістичних технологій, здатність до розуміння актуальності використання логістичних підходів в управлінні діяльністю об'єктів господарювання).
2. **Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області застосування та розвитку логістичних технологій).
3. **Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про стан та перспективи розвитку логістичних технологій, ефективність впровадження логістичних підходів, проблеми їх застосування на сучасному підприємстві з метою розвитку креативної складової компетентності; здатність студента формувати цілі логістичних досліджень та, з метою їх вирішення, вміння знаходити рішення у нестандартних ситуаціях в контексті використання сучасних логістичних технологій в Україні).
4. **Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області застосування логістичних технологій за допомогою сучасних та ефективних інструментів логістики).
5. **Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області формування та реалізації логістичних задач, ситуаційного аналізу стану логістики будь-якого підприємства, заходів стимулювання збуту, розвиток креативного мислення при вирішенні поставлених завдань, навички управління командою задля досягнення поставленої мети, здатність до критики та самокритики).
6. **Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, навички толерантного ставлення до іншої думки при вирішенні завдання, здатність до критики та самокритики, прагнення до неперервного особистісного та професійного вдосконалення).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить оптимізація витрат у виробничо-торгівельній діяльності, ви хочете дізнатися як удосконалити роботу підприємства, підвищити якість його роботи та рівень сервісу, знайти найоптимальніші шляхи рішення виробничих задач, тоді вам обов'язково необхідний цей курс!

Підприємство на сучасному етапі розвитку розглядається у довготривалих взаємозв'язках з постачальниками сировини та споживачами готової продукції, та повинно бути частиною логістичної системи для реалізації конкурентних переваг та отримання ефекту від виробничо-комерційної діяльності. Широке використання логістики на практиці господарської діяльності пояснюється необхідністю скорочення тимчасових інтервалів між видобутком сировини й постачанням товарів кінцевому споживачеві. Логістика дозволяє мінімізувати товарні запаси, а в низці випадків взагалі відмовитись від їх використання, дозволяє скоротити час доставки товарів, прискорює процес отримання інформації, підвищує рівень сервісу.

Будучи відносно новим інструментом управління, логістика являє собою синтез багатьох методів і принципів таких традиційних сфер діяльності, як маркетинг, виробництво, фінанси, вантажоперевезення. Використання концепцій логістики дозволяє здійснити тісну інтеграцію виробництва, матеріально-технічного забезпечення, транспорту та передачі інформації про рух товарів у єдину систему. У результаті досягається кінцева мета логістичної діяльності: надання всіх матеріалів у відповідній кількості, якості й асортименті до моменту і місця споживання; зниження запасів за рахунок наявності повної інформації про можливості швидкого придбання і заміни матеріалів; точне виконання всіх замовлень та надання різноманітних додаткових послуг споживачам.

Курс «Логістика» спрямований на набуття глибоких практичних навичок використання ефективних логістичних технологій, стимулювання збуту, знань сучасних підходів оцінки каналів постачання, здатність обирати ефективну технологію організації руху товарно-матеріальних цінностей на підприємстві, здатність проектувати структуру внутрішньовиробничої логістичної системи.

Здобувачі освіти зможуть реалізувати себе в розробці сучасних логістичних концепцій, застосуванні логістики в системі управління підприємством, визначенні ефективності залучення логістичних технологій, застосовуванні інструментарію логістики в проектуванні логістичних систем.

Від здобувачів очікуються:

- базові знання з дисципліни «Логістика»;
- розуміння основ логістичної діяльності;
- наявність логічного мислення при розв'язанні логістичних задач;
- вміння використовувати сучасні логістичні заходи, розробляти й обґрунтовувати рішення на основі комплексу оптимізаційних моделей; обґрунтовувати вибір оптимального розподілу ресурсів; аналізувати ефективність логістичних ланцюгів постачань; здійснювати оптимізацію існуючих логістичних систем.

Команда викладачів готова надати будь-яку допомогу з найбільш складними та проблемними аспектами курсу по електронній пошті і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Курс «Логістика» вивчається на 3-му році денної форми здобуття освіти та на 4-му та 5-му курсі заочної повної форми чи 3-му курсі заочної скороченої форми здобуття освіти бакалавра та забезпечує:

- глибоке розуміння основних теоретичних понять логістики;
- набуття практичних навичок з вирішення прикладних проблем логістики.

Курс складається з однієї лекції щотижня та одного практичного заняття раз у 2 тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Студенти

матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки проектів з вирішення складних проблем логістики. В рамках курсу передбачаються лекції запрошених роботодавців.

Практичні заняття з курсу передбачають вивчення прийомів та методів, які дозволять сформувати базу знань, умінь та навичок з розв'язання прикладних проблем логістики. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формують у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (http://kart.edu.ua), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу.

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «Дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати підчас підготовки для обговорення в аудиторії. Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: http://do.kart.edu.ua/ Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції. Ви повинні бути готовими до дискусій та мозкових штурмів – ми хочемо знати, що ви думаєте!

Приклади питань для обговорення доступні на слайдах відповідних презентацій. Ось деякі з них:

1. Формування логістичної стратегії розвитку залізничного транспорту України
2. Глобальні тенденції майбутнього логістики
3. Професія логіст – в чому особливості?
4. Основні переваги і недоліки різних видів транспорту з погляду логістикиДодаткові ресурси курсу: https://pidruchniki.com/logistika/

Теми курсу

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади логістики

Тема 1 Логістика – інструмент ринкової економіки.
Тема 2 Технологічні процеси і управління матеріальними потоками в логістиці.
Тема 3 Логістичні системи.
Тема 4 Закупівельна логістика.
Тема 5 Виробнича логістика.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Функціонально - базовий поділ логістики

Тема 6 Розподільча логістика.
Тема 7 Логістика запасів.
Тема 8 Логістика складування.
Тема 9 Транспортна логістика.
Тема 10 Інформаційна логістика.

Схема курсу

<table>
<tr><td rowspan="10">Поміркуй</td><td>Лекції</td><td rowspan="4"></td></tr>
<tr><td>Запрошені лектори</td></tr>
<tr><td>Довідковий матеріал</td></tr>
<tr><td>Презентації</td></tr>
<tr><td>Обговорення в аудиторії</td><td rowspan="6">Виконай</td></tr>
<tr><td>Групові завдання</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні консультації</td></tr>
<tr><td>Іспит</td></tr>
</table>

Лекції та практичні заняття

Денна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1 Логістика як інструмент ринкової економіки. Зміст та структура курсу		
2	2	Лекц.№2 Технологічні процеси та управління матеріальними потоками в логістиці	2	ПР-1 Об’єкт, предмет, цілі та завдання курсу «Логістика» .Традиційний та логістичний підходи в управлінні матеріальними потоками. Побудова епюри матеріалопотоку
3	2	Лекц.№3. Методологія та наукова база логістики		
4	2	Лекц.№4. Логістичні системи та принципи їх утворення	2	ПР-2 Управління матеріальними потоками в логістиці. Дослідження матеріальних потоків
5	2	Лекц.№5. Закупівельна логістика		
6	2	Лекц.№6 Продовження теми	2	ПР-3 Логістичні системи, їх особливості, принципи утворення. Розв’язання задач на визначення повної вартості товарів
7	2	Лекц.№7 Логістика виробничих процесів (виробнича логістика)		
8			2	ПР-4 Практичне застосування теоретичних підходів закупівельної логістики. Розв’язання задач на визначення потреби до витрат та потреби до заготівлі
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ				

9	2	Лекц.№8. Розподільча логістика		
10	2	Лекц.№9. Продовження теми	2	ПР-5 Розв'язання задач з виробничої логістики
11	2	Лекц.№10. Сутність і задачі транспортної логістики		
12	2	Лекц.№11. Продовження теми	2	ПР-6 Розв'язання задач з розподільчої логістики
13	2	Лекц. № 12 Логістика запасів. Необхідність утворення системи управління запасами		
14	2	Лекц.№13. . Продовження теми		ПР-7 Транспортна логістика
15	2	Лекц. № 14 Логістика складування	1	ПР-8 Розв'язання задач з логістики запасів
16	2	Лекц. № 15 Інформаційна логістика		
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ				

Заочна форма здобуття освіти

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	Лекц.№1 Логістика як інструмент ринкової економіки. Зміст та структура курсу		ПР-1 Об'єкт, предмет, цілі та завдання курсу «Логістика» .Традиційний та логістичний підходи в управлінні матеріальними потоками. Побудова епюри матеріалопотоку
2	2	Лекц.№2 Технологічні процеси та управління матеріальними потоками в логістиці	2	ПР-2 Практичне застосування теоретичних підходів закупівельної логістики. Розв'язання задач на визначення потреби до витрат та потреби до заготівлі
3	2	Лекц.№3 . Розподільча логістика	2	ПР-3 Розв'язання задач з розподільчої логістики
4	2	Лекц.№4 Сутність і задачі транспортної логістики	2	ПР-4 Транспортна логістика
5	2	Лекц.№5 Логістика запасів. Необхідність утворення системи управління запасами	2	ПР-5 Розв'язання задач з логістики запасів

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути

переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	**Відмінно** – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	**Дуже добре** – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	**Задовільно** - непогано, але зізначною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	**Незадовільно** – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з 8 варіантів тем для створення власного проєкту впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **20 балів до поточного модульного контролю.** За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаютьсяна e-mail викладача або перевіряються ним особисто.
- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

	Теми проєктів
1	Роль логістики у реформуванні економіки України
2	Логістика як сфера компетенції, що пов'язує компанію з її споживачами та постачальниками і сприяє підвищенню конкурентоспроможності
3	Загальні схеми взаємодії потоків
4	Проектування дистрибутивних систем.
5	Мікрологістичні системи MRP, MRP-1, MRP-2, ERP, КАНБАН, ОПТ, «Lean production».
6	Основні логістичні функції та їх розподіл між різними учасниками логістичного процесу.
7	Логістична оцінка-видів транспорту.
8	Формування систем логістичного сервісу.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на проблеми логістики та

шляхи їх подолання в сучасних умовах. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власної залученості. **Максимальна сума становить 10 балів**.

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань застосування логістичних технологій. **Максимальна сума становить 15 балів**.

Якщо студент пропустив практичне заняття для отримання балів за нього він повинен самостійно відпрацювати матеріал, що розглядався на занятті; виконати індивідуальне завдання – підготувати доповідь відповідно до теми календарного плану. Доклад оцінюється максимально **до 5 балів**.

Модульне тестування: Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (15 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2,7 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль**.

Іспит:

Студент отримує іспит за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає екзаменаційний бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на екзамені, відповівши на питання викладача (додаток 1).

Програмні результати навчання

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
Здатність критично осмислювати проблеми логістики на макро та мікрорівнях, у тому числі на межі із суміжними галузями, інженерними науками, екологією,економікою.	Виконання студентами індивідуального завдання щодо обґрунтування загальних тенденцій використання логістики на сучасних підприємствах, у тому числі залізничного транспорту	Поточне оцінювання під часпрактичних занять
Здатність вільно користуватися сучасними методами збору, обробки та інтерпретації науково-технічної інформації (відповідно до спеціалізації) для підготовки проектних та аналітичних рішень, експертних висновків та рекомендацій.	Проблемний виклад матеріалу щодо застосування логістичних інструментів, самостійна робота з науковими джерелами, вміння самостійно шукати, аналізувати, структурувати та відбирати потрібну інформацію в сфері сучасних логістичних технологій	Поточне оцінювання під часпрактичних занять
Здатність пропонувати нові рішення і застосовувати нові підходи	Виконання студентами індивідуального творчогозавдання щодо обґрунтування застосування логістичних підходів в роботі підприємств	Перевірка ІНДЗ

Здатність до подальшого навчання у сфері залізничного транспорту, інженерії та суміжних галузей знань, яке значною мірою є автономним та самостійним.	Здатність збирати, обробляти та презентувати дані щодо вивчення та застосування нових підходів у розв'язанні прикладних логістичних задач як для промислових підприємств, так і підприємств залізничного транспорту	Оцінювання під час групової роботи на семінарських заняттях

Команда викладачів

Волохова Інна Володимирівна (https://kart.edu.ua/staff/volohova-iv) – лектор з питань логістики на підприємствах промислового та залізничного комплексу. Дисертацію захистила за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Напрямки наукової діяльності: удосконалення теоретичних та методичних підходів до розвитку організаційно-економічних основ реформування залізничного транспорту України; удосконалення методичних підходів до визначення умов залучення приватних інвестицій, спрямованих на розвиток інноваційних заходів на залізничному транспорті за рахунок встановлення функцій держави та приватних структур в умовах реалізації державно – приватного партнерства; удосконалення методичних основ технології, організації та управління транспортно - експедиційним обслуговуванням на транспорті та способів оцінки їх ефективності.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: https://kart.edu.ua/unit/zhurnal-ikszht/dobrochesnist

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залучення до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: http://do.kart.edu.ua/

Додаток 1

Питання з дисципліни «Логістика» для проведення іспиту

1. Поняття логістики як самостійної науки і сфери професійної діяльності
2. Етапи розвитку логістики
3. Об'єкт і предмет дослідження логістики
4. Логістична система
5. Макрологістична система
6. Мікрологістична система
7. Функціональні області логістики
8. Система обліку витрат по процесах
9. Система обліку витрат по функціях
10. Економічна ефективність використання логістики.
11. Поняття логістичної і технологічної операції.
12. Логістична функція. Логістичні витрати Логістичний ланцюг.
13. Види матеріальних потоків.
14. Логістична система
15. Методи і моделі теорії логістики
16. Класифікація логістичних систем.
17. Інформаційна логістика
18. Основні етапи рішення задачі вибору постачальника.
19. Основні задачі логістики закупівель.
20. Оцінка рейтингу постачальника.
21. Сутність закупівельної логістики.
22. Рішення задачі оптимальної партії закупівель.
23. Відмінність логістичного походу до управління матеріальними ресурсами від традиційного.
24. Рівні формування логістики.
25. Механізм функціонування закупівельної логістики
26. Визначення потреби в матеріальних ресурсах
27. Логістична концепція організації виробництва
28. Критерії оцінки постачальників при здійсненні закупівель
29. Вимоги до організації і управління матеріальними потоками
30. Логістика виробничих процесів
31. Поняття розподільної (збутовою) логістики
32. Канали розподілу товарів Штовхаючі системи, що тягнуть, у виробничійлогістиці
33. Призначення запасів в логістичній системі.
34. Показники, які використовують в управлінні запасами.
35. Задача «зробити або купити» у виробничій логістиці.
36. Логістика запасів
37. Форми руху товару в розподільній логістиці
38. Логістика складування
39. Суть і задачі транспортної логістики
40. Логістичні канали і логістичні ланцюги.
41. Вибір виду транспортного засобу для перевезення з мінімальними витратами.
42. Логістика сервісного обслуговування
43. Рівні формування логістики

44. Транспортно – експедиційні логістичні послуги.
45. Логістичні центри
46. Аналіз АВС, XYZ в логістиці запасів.
47. Правило Парето
48. Глобалізація процесів логістики
49. Місце і роль запасів в логістичній системі.
50. Основні проблеми складування матеріальних ресурсів в логістиці
51. Економічний зміст розподільчої логістики
52. Основні форми організації розподільчої логістики
53. Основні види логістичних запасів
54. Визначення розміру замовлення
55. Види і функції складів в логістичній системі
56. Основні проблеми складування матеріальних ресурсів в логістиці
57. Інформаційні системи в логістиці
58. Види інформаційних систем в логістиці
59. Інформаційні потоки в логістиці
60. Логістична концепція роботи транспортних підприємств.